

Muzeum Marynarki Wojennej w Gdyni

14 PAŹDZIERNIKA 1939 - ORP "ORZEŁ" DOCIERA DO WIELKIEJ BRYTANII (14.10.1939)

Nocą z 7 na 8 października 1939 ORP "Orzeł", dowodzony przez kpt.mar. Jana Grudzińskiego, ruszył na zachód w kierunku Cieśnin Duńskich, minął Ystad. Podczas przejścia napotkał patrolujące okręty niemieckie i szwedzkie, a jeden z nich oświetlił go nawet reflektorem. Szczęśliwie nie dostrzeżony, „Orzeł” zanurzył się. Zdecydowano się na ryzykowne przejście, dysponując mapami odtworzonymi z pamięci przez ppor.mar. Mariana Mokrskiego. W Sundzie wybrano przejście zachodnim, głębszym kanałem Drogden, który „Orzeł” sforsował płynąc na powierzchni, z niemal całą załogą zgrupowaną na pomoście i platformie działa, z wywieszoną ręcznie wykonaną banderą Szwecji. Wewnątrz została tylko niezbędna obsada. Po minięciu Drogden, na południowy wschód od wyspy Ven, około północy, okręt zanurzył się i przeleżał na dnie do wieczora 9 października.

10 października okręt dopłynął do przylądka Kullen na wodach Kattegatu. Duży ruch statków handlowych oraz okrętów wojennych sprawił, że Grudziński postanowił patrolować pomiędzy przylądkiem Kullen, a wyspą Anholt. Rankiem następnego dnia okręt dotarł do przylądka Skagen i wpłynął na wody Skagerraku.

Podczas forsowania Sundu okręt trzykrotnie wszedł na mieliznę, a wstrząsy spowodowane próbami uwolnienia się, uszkodziły radiostację okrętową, przez co dowódca nie mógł zawiadomić Brytyjczyków o wyjściu z Bałtyku. Przed południem 12 października „Orzeł” skierował się do punktu zbornego, wyznaczonego przez Dowództwo Floty dla okrętów przedzierających się do Anglii – znajdował się on 30 Mm na wschód od Isle of May przy Firth of Forth. Był to trudny okres dla wyczerpanej sześciotygodniowym rejsiem załogi, potęgowany przez sztormowe warunki.

Rankiem 14 października „Orzeł” dotarł na wysokość Firth of Forth w Szkocji. Radiotelegrafiście udało się naprawić radiostację i o godz. 6.00 z okrętu nadano radiogram otwartym tekstem. Odebrała go brytyjska stacja brzegowa i przekazała Royal Navy. O godzinie 11.00 w odległości 30 Mm od Isle of May „Orzeł” spotkał się ze specjalnie wysłanym niszczycielem HMS „Valorous”, który doprowadził go do portu w Rosyth.

ORP "Orzeł" w brytyjskiej bazie

kpt.mar. Jan Grudziński

KALENDARIUM HISTORYCZNE MMW - PATRZ TUTAJ